

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
13 ja 14 artiklat
Laatimispäivä: 20.11.2019**

Tietoa SAGA-tutkimukseen osallistuvalla

Lapsenne on osallistumassa Helsingin yliopistolla tehtävään SAGA-tutkimukseen. Tässä selosteessa kuvataan, miten hänen ja perheenne henkilötietoja käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Lapsenne eikä perheeseen kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos lapsenne ei osallistu tutkimukseen tai jos hän keskeyttää osallistumisensa tutkimukseen. Tämän selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia teillä on.

Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto

Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija:

Nimi: Mirjam Kalland

Osoite: Siltavuorenpenger 5, 00014 Helsingin yliopisto

Puhelinnumero: +358 504482222

Sähköpostiosoite: mirjam.kalland@helsinki.fi

Åbo Akademi i Vasa

PL 311

65101 VAASA

Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija:

Apulaisprofessori Mia Heikkilä

Osoite: Rantakatu 2, 65100 Vaasa

Puh. +358 50 4633265

Sähköpostiosoite: mia.heikkila@abo.fi

Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

SAGA- tutkimuksessa selvitetään, miten erilaisilla sadun- ja kirjojen lukemistavoilla voidaan vahvistaa lasten sosio-emotionaalista kehitystä. Aiemmassa tutkimuksessa kielellisen ja sosio-emotionaalisen kehityksen on nähty hyötyvän lapselle lukemisesta, ja projektin tarkoituksena on selvittää lisää syytehtyksiä lukemisen ja lapsen kehityksen välillä. Henkilötietoja tarvitaan, jotta eri tavoin kerättävät

tiedot lasten kehityksestä voidaan yhdistää toisiinsa, ja lasten taustoihin liittyvien tekijöiden vaikutusta sosio-emotionaalisiin ja kielellisiin kykyihin voidaan analysoida. Tutkimus lisää ymmärrystämme alle kouluikäisten lasten tyypillisestä kehityksestä.

Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimus tehdään Helsingin yliopiston ja Åbo akademiin yhteistyönä. Helsingin yliopisto vastaa pääkaupunkiseudulla kerättävien henkilötietojen käsittelystä ja säilytyksestä. Åbo Akademi vastaa Vaasan seudulta kerättävien henkilötietojen käsittelystä ja säilytyksestä. Aineistoja, joista on poistettu osallistujan tai hänen perheensä tunnistamisen mahdollistavat tiedot, voidaan luovuttaa tutkimusosapuolten (Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin tutkijoiden) välillä. Tämä aineisto sisältää yksittäisten tutkimukseen osallistujien testituloksia ilman tietoja, joiden avulla tulokset voidaan yhdistää yksittäisiin lapsiin tai perheisiin. Aineisto siirretään salatus sähköpostiyhteyden avulla, eikä tietoja, joilla yksittäinen henkilö voidaan yhdistää testituloksiin tai kyselyihin, luovuteta tutkimusosapuolten välillä.

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavat ovat Lotta Ylä-Sulkava. Heihin saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

Tutkimuksen suorittajat

Helsingin yliopiston Kasvatustieteellisen tiedekunnan Kasvatustieteen osasto, Helsinki
Åbo Akademin [Kasvatustieteiden ja hyvinvointialojen tiedekunta](#), Vaasa

Tutkimuksen nimi, luonne ja tutkimuksen kestoaika

Tutkimuksen nimi: SAGA – tarinankerrontainterventio vaikutus lasten sosio-emotionaaliseen kehitykseen

Kertatutkimus Seurantatutkimus

Henkilötietojen käsittelyn kesto: tutkimusprojekti kestää n. 3 vuotta (2020—2023).

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
  - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
  - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkittavasta (lapsi) kerättävät tiedot:

- yksilöintitiedot: nimi, syntymäaika, yhteystiedot
- tutkimustiedot: mahdolliset diagnoosit, mahdolliset harrastukset, päiväkotiki, sisarusten lukumäärä ja ikä, äidinkieli ja muut kotikielet, testipisteet, huoltajien ja päiväkodin henkilökunnan arviot lapsen sosio-emotionaalisen kehityksestä

Tutkittavan huoltajista kerättävät tiedot:

- yksilöintitiedot: nimi, yhteystiedot
- tutkimustiedot: koulutustaso, summittainen tulotaso

Tutkittavan päiväkodin henkilökunnasta kerättävät tiedot:

- yksilöintitieto: nimi
- tutkimustieto: työpaikka

Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluontoisten tietojen käsittely perustuu tietosuojalain 9 artiklan 2 j kohtaan (käsittely on tarpeen tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia varten) sekä tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 7 kohtaan (tietosuojalain 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten tehtävään tietojen käsittelyyn).

Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Henkilötiedot kerätään tutkittavan huoltajan allekirjoittamalla suostumuksella ja huoltajan täyttämällä taustatietokyselyllä sekä päiväkodin henkilökunnalta kerättävillä kyselyillä.

Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä tai luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle. Tutkimusaineistoa, josta on poistettu kaikki tiedot, joiden avulla yksittäinen osallistuja tai hänen perheensä voitaisiin tunnistaa, voidaan luovuttaa muille tutkijayhteisöille. Aineisto siirretään salatun sähköpostiyhteyden avulla, eikä tietoja, joilla yksittäinen henkilö voidaan yhdistää testituloksiin tai kyselyihin, luovuteta muille tutkijayhteisöille.

Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä tai luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Manuaalisen aineiston suojaaminen: Manuaalinen aineisto säilytetään yliopiston tiloissa, tutkimusryhmän jäsenen lukitussa huoneessa olevassa lukitussa kaapissa.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta
 muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
 Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusrekisteri hävitetään
 Tutkimusrekisteri arkistoidaan:
 ilman tunnistetietoja tunnistetiedoin

Manuaalinen aineisto säilytetään yliopiston tiloissa, lukitussa huoneessa olevassa lukitussa kaapissa. Tunnistetiedot säilytetään korkeintaan viisi vuotta tutkimushankkeen loppumisen jälkeen.

Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksista poikkeaminen

Yleinen tietosuojalaki ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihe: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietuoja(at)om.fi